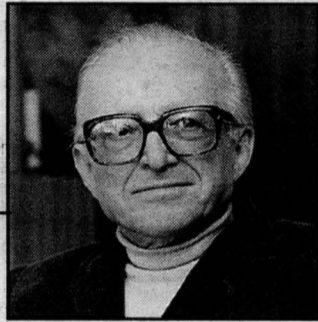

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Les portes de l'esperança

Ja ni caldria dir-ho, de tan sabut com és: l'eficàcia de les comunicacions és la gran revolució de la nostra època. I això que n'hi ha hagut de grosses!

Avui dia, es produeix de bon matí una catàstrofe a la Xina i, just a l'hora de dinar, ja en veiem imatges. Se sobreentén que parlo d'uns horaris marcats per diferències de meridians, i que en relacionar la visió de calamitats matineres amb taules parades al.ludeixo estómacs forts, rudes, poc sensibles a les desgràcies alienes.

És, ho he de reconèixer, un exemple agafat pels cabells, suposant que els exemples tinguin cabelleres. Es podria afirmar el mateix referint-nos a bones notícies, que alguna n'hi ha, encara que no gaudeixin de tanta audiència.

Però m'he embrancat. El que volia expressar és la meva estranyesa per un fenomen local, teledirigit, que ens fa impossible d'intercanviar informacions a través de la petita pantalla, de país català a país català, com si se'ns haguessin de vigilar els canvis d'impressions. Per contrast, tinc parents molt pròxims que compten amb antenes parabòliques i poden veure programes de diverses emissores europees i fins i tot americanes, sense cap dificultat tècnica. Curiosament, una comunicació semblant és impossible entre els Països Catalans. De primer, fou el País Valencià el qui es va veure privat de rebre les emissions de la TV catalana, i després vingué per a les Illes Balears l'amenaça d'una mutilació semblant. L'ens públic *Retevisión* invoca en ambdós casos unes idèntiques raons tècniques, emparant-se en l'adjudicació de freqüències a les televisions privades. Per una lamentable coincidència (quasi fan veure que els dol) les freqüències cedides són les mateixes que feien servir TV3 i el Canal 33, que ja és mala sort. Però a més és una falsedat, perquè experts en telecomunicacions asseguren que hi ha prou freqüències lliures per a totes les cadenes de TV. Es pot posar per cas, ben exemplar, que Acció

Cultural del País Valencià ha obtingut l'ús de bandes d'UHF per rebre les emissions de TV3 i del Canal 33. Temo que toparan amb noves dificultats, perquè això contrariarà els especialistes a controlar imperis àudio-visuals de llengua única, personal i obligatòriament transferible. Ho dic, i ni caldria de tan sabut com és, que si les emissores dels Països Catalans se servissin únicament del castellà, els problemes tècnics s'esfumarien com per art d'encantament.

Tanmateix, la prepotència es troba en un sol platet de la balança. Quan els Països Catalans lluiten per la normalització lingüística amb una notòria inferioritat de po-

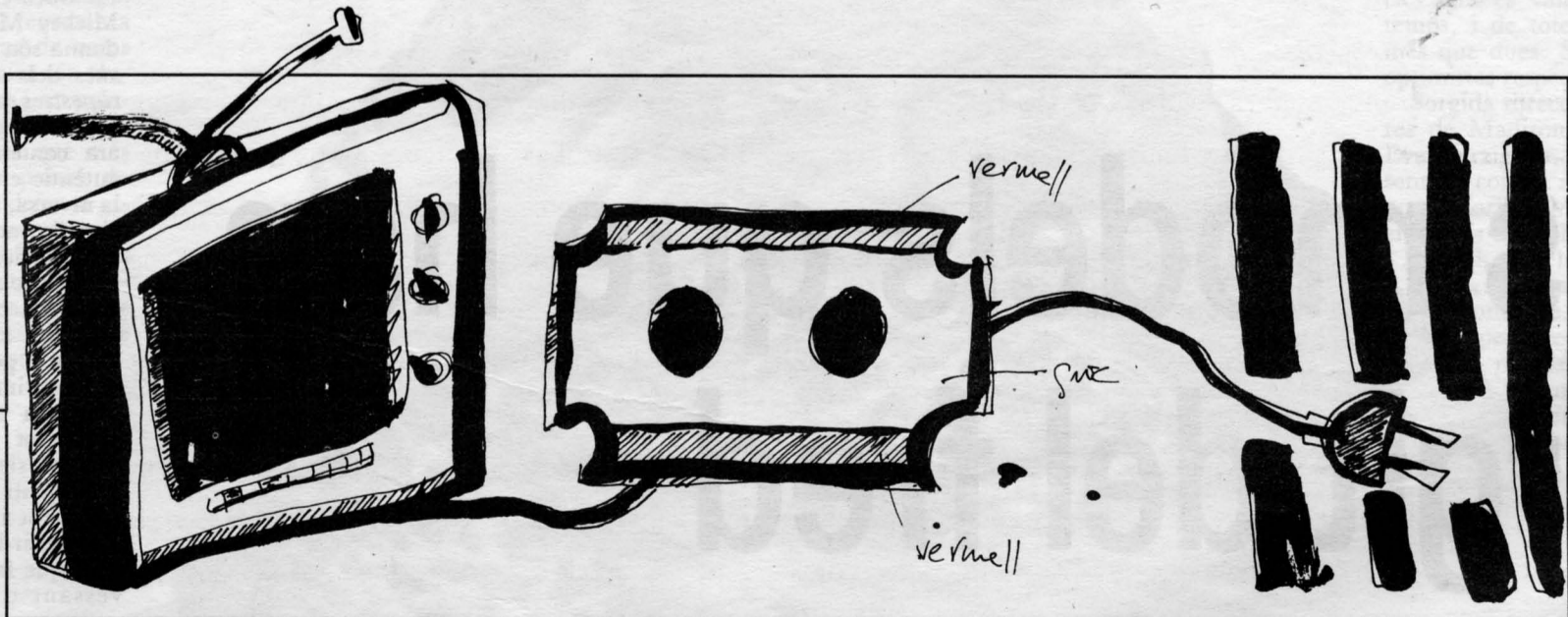
ders, hi ha qui té la barra de proclamar que el castellà és perseguit a Catalunya amb el mateix furor que ho fou el català durant el franquisme. Veus disfressades de progressisme ho qualifiquen de "venjança" intolerable, totalment injustificada. Som tan dolents (no hi podem fer més) que fins i tot arribem a pretendre que els funcionaris que viuen, treballen i cobren a Catalunya ens facin el favor d'aprendre el català. Això revolta alguns, i s'hi tornen tractant amb un cert aire de superioritat, amb un cert menyspreu, els catalans que, a Catalunya, tenen l'audàcia d'adreçar-se'ls en català.

Enmig d'aquest panorama desolador, em sembla bo de transcriure unes paraules optimistes del sociòleg valencià Rafael L. Ninyoles. Les digué en una entrevista publicada a "El Temps" (1/III/93):

"El català està en una situació potencialment més avantatjosa que la major part de les llengües que es diuen *minoritzades* europees. Sobretot, perquè estem en la zona més avançada de l'estat. Catalunya i el País Valencià són la dorsal econòmica i cultural de l'estat espanyol. Això no ho hem de perdre de vista. Aquestes condicions posi-

tives no les té la llengua a Galícia ni les té el model industrial-naval-siderúrgic en crisi al País Basc."

Pere Calders

DÚNIA LORDA